X’Għandek tagħmel jekk ġejt ittestjat pożittiv għal coronavirus (COVID-19)

What to do if you've tested positive for coronavirus (COVID-19) – Maltese

Jekk ġejt ittestjat pożittiv għall-coronavirus (COVID-19)

Int trid tiżola lilek innifsek sakemm id-Dipartiment tas-Saħħa u s-Servizzi Umani jgħidlek li hu sigur. Hu importanti li timxi ma’ din il-gwida – hekk kif hi mitlub mil-liġi.

Għal aktar tagħrif, ikkuntattja lil-linja speċjali tal-coronavirus **1800 675 398** (24 siegħa , 7 ijiem fil-ġimgħa).

Jekk iċċempel lil-linja telefonika speċjali tal-coronavirus, int tista’ taqbad ma’ interpretu billi tagħżel l-għażla żero (0). Għal kull telefonata oħra, jekk għandek bżonn interpretu, l-ewwel ċempel TIS National fuq **131 450**.

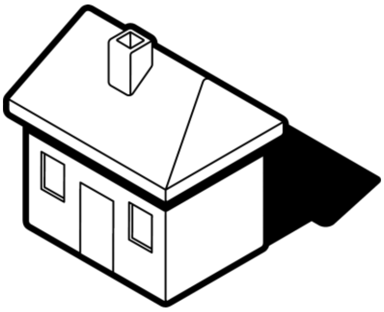

Oqgħod id-dar

Aħsel idejk u għatti s-sogħla u l-għatis

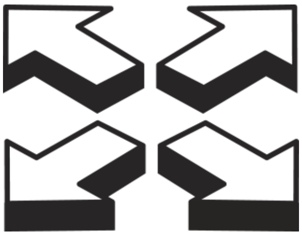

Iżola ruħek mill-familja u mill-ħbieb tiegħek

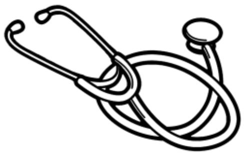

Jekk għandek bżonn għajnuna medika, ċempel lit-tabib jew lil-linja speċjali

Għalfejn għandi bżonn niżola ruħi?

Int ġejt ittestjat pożittiv għall-coronavirus u trid tiżola ruħek għax hemm ċans kbir li jinfirex għall-persuni oħra. L-aħjar mod biex tipproteġi l-familja u l-komunità tiegħek huwa li tibqa' d-dar u 'l bogħod minn nies oħra (distanza fiżika). L-iżolazzjoni tista’ tkun stressanti imma tista’ tgħin fit-twaqqif tal-firxa tal-coronavirus.

L-iżolazzjoni tfisser li m’għandekx tħalli darek jew l-akkomdazzjoni tiegħek, għajr biex tingħata kura medika jew f’każ ta’ emerġenza. Ma tistax tħalli d-dar tiegħek biex teżerċita. Tista' tkun immultat sa $4,957 jekk titlaq mid-dar waqt li tkun mitlub li tiżola ruħek. Oqgħod id-dar u żommu ruħek sikur.

Jekk hemm xi ħaddieħor li taf u għandu s-sintomi huma għandhom immorru għat-test u jibqgħu d-dar.

VICTORIA State Government | Health and Human Services

Fejn għandi niżola ruħi?

Int trid minnufih tmur f'post fejn ser tiżola ruħek, mingħajr ma tieqaf imkien. Dan normalment ikun ġewwa darek, imma id-Dipartiment tas-Saħħa u tas-Servizzi Umani jista' jħallik tiżola ruħek f'post ieħor adatt.

Int trid tmur minnufih fil-post fejn ser tiżola ruħek.

Lil min irrid ngħid?

Wara li tkun infurmat dwar ir-riżultat pożittiv tat-test tiegħek, int trid tinforma lil min iħaddmek u tista' tinforma wkoll lill-kuntatti tiegħek mill-qrib. 'Kuntatt mill-qrib' hu xi ħadd li int stajt għaddejtlu l-virus, dawn jistgħu jkunu l-persuni li tgħix magħhom, li taħdem magħhom mill-qrib, jew li kienu miegħek f'laqgħa soċjali.

Il-persuni li tgħix magħhom ser ikollhom bżonn jiżolaw ruħhom ukoll, għax hemm ċans kbir li ser jittieħdu mill-coronavirus. Dan jinkludi t-tfal.

X'jiġri wara t-test pożittiv?

It-tim tas-saħħa pubblika ser ikellmuk dwar il-persuni li kellek kuntatt magħhom. It-tim tas-saħħa pubblika ser jikkuntattjaw persuni li huma meqjusa kuntatti mill-qrib. Huma ser jinnotaw fejn qed tiżola ruħek u min qed jgħix miegħek.

It-tim tas-saħħa pubblika ser jibqgħu f'kuntatt miegħek regolarment. Int dejjem tista' tikkuntattjahom jekk għandek bżonn għajnuna ekstra jew għandek xi mistoqsijiet oħra dwar kif iżżomm ruħek sigur u b'saħħtek. Int trid toqgħod f'iżolazzjoni sakemm it-tim jagħtik permess.

Kif iżżomm sigur?

M'għandekx tħalli d-dar jew l-akkomodazzjoni tiegħek, ħlief biex tikseb għajnuna medika jew f'emerġenza.

- Oqgħod 'l bogħod minn persuni oħra f'darek billi toqgħod f'kamra separata.
- Aħsel idejk regolarment u għatti s-sogħla u l-għatis tiegħek.
- Ilbes maskra kirurġika meta tkun fl-istess kamra bħal nies oħra u żomm 1.5 metri 'l-bogħod.
- Uża kamra tal-banju separata, jekk possibbli.
- Evita li taqsam ma' persuni oħra oġġetti tad-dar (inklużi platti, tazzi u pożati).
- Naddaf uċuħ tal-affarijiet tad-dar (uċuħ tal-imwejjed, bibien, tastieri, viti u pumi).
- Ilbes maskra kirurġika u ngwanti li jintremew waqt li tmiss oġġetti maħmuġin.
- Armi oġġetti kkontaminati bħal ingwanti u maskri ġo landa tal-iskart miksija.
- Ara li ma jiġi ħadd iżurek ġewwa d-dar jew fl-akkomodazzjoni tiegħek.
- Jekk tgħix f'dar privata jew f'appartament tista' tmur fil-ġnien tiegħek jew fil-gallarija tiegħek. Għandek tilbes maskra kirurġika meta tkun qed tmur minn post għall-ieħor fl-akkomodazzjoni tiegħek.

Staqsi lil ħbieb jew familja, li m'għandhomx bżonn jiżolaw ruħhom, biex iġibulek ikel jew ħtiġijiet oħra.

Tista' tkun immultat sa $4,957 jekk titlaq mid-dar waqt li tkun meħtieġ toqgħod tiżola ruħek. Ibqa' d-dar u żomm ruħek sikur.

Issorvelja s-sintomi tiegħek

Jekk is-sintomi tiegħek immorru għall-agħar imma mhumiex serji, ċempel lit-tabib tiegħek. Jekk hi emerġenza medika (pereżempju, qed issibha bi tqila tieħu n-nifs) ċempel 000 u staqsi għall-ambulanza. Għid lill-uffiċjali tal-ambulanza li għandek il-coronavirus (COVID-19).

Tieħu ħsieb il-benesseri tiegħek

Li tkun f'iżolazzjoni jista' jkun diffiċli, partikolarment għat-tfal.

• Tkellem ma' membri oħra tad-dar. Jekk tifhem l-informazzjoni dwar COVID-19, dan ser inaqqas l-ansjetà.

• Ara tistax tiftiehem ma' min iħaddmek biex taħdem mid-dar, jekk dan hu possibbli.

• Issapportja lit-tifel/tifla tiegħek waqt li jkunu qed jitgħallmu mid-dar. Aċċessja r-riżorsi onlajn li huma disponibbli.

• Żomm kuntatt mal-familja u ħbieb permezz tat-telefown, tal-email jew tal-midja soċjali.

• Ftakar li l-iżolazzjoni ma ddumx għal żmien twil.

Aċċessja r-riżorsi onlajn – inkluż parir dwar l-irqad, benesseri u l-eżerċizzju fid-dar. Hemm ukoll vidjos f' Wellbeing Victoria <https://www.together.vic.gov.au/wellbeing-victoria>.

Jekk mintix qed tkampa, kellem lit-tabib tiegħek jew ikkuntattja:

- **Lifeline Australia** <https://www.lifeline.org.au/>, ċempel: **13 11 14**
  Servizz ta' sapport fi kriżi li jipprovdi sapport f'kwalunkwe ħin.
- **Beyond Blue** <https://www.beyondblue.org.au/>, ċempel: **1300 22 4636**
  Qed jipprovdu għajnuna speċjalizzata għall-persuni iżolati.
- **Kids Helpline** <https://www.kidshelpline.com.au/>, ċempel: **1800 551800**
  Servizz bla ħlas u kunfidenzjali tal-pariri għaż-żgħażagħ.

Hemm is-sapport

Hemm pagament ta' darba biss ta' $1,500 biex jissapportja ħaddiema eliġibbli ta' Victoria li kellhom dijanjosi tal-coronavirus jew li huma kuntatt mill-qrib ta' każ ikkonfirmat. Ara l-Pagament tal-Lif tad-Diżastru Pandemiku <https://www.servicesaustralia.gov.au/individuals/services/centrelink/pandemic-leave-disaster-payment>.

Hemm pakketti tal-għajnuna tal-emerġenza tal-ikel u affarijiet personali jekk ma tistax tikseb għajnuna mingħand ħbieb jew familja.

Għal tagħrif dwar sapport u pakkett ta' għajnuna tal-emerġenza jew għajnuna biex tikseb prodotti tad-dar (groceries), żur DHHS.vic. – Kwarantina u iżolazzjoni <https://www.dhhs.vic.gov.au/self-quarantine-coronavirus-covid-19> jew ċempel lil-linja speċjali tal-Coronavirus fuq **1800 675 398.**

Tagħrif għal dawk li jagħtu kura u membri oħra tad-dar

Jekk qed tieħu ħsieb xi membru marid tal-familja, hemm xi affarijiet importanti li għandek tagħmel biex iżżomm lil kulħadd f'darek sigur:

- Ara li l-persuna marida toqgħod f'kamra waħda, 'il bogħod minn persuni oħra
- Żomm il-bieb magħluq u t-twieqi miftuħa, fejn tista'.
- In-numru tal-kerers għandu jkun mill-anqas.
- Dejjem aħsel idejk bis-sapun u bl-ilma jew uża sanitiżer tal-idejn qabel u wara li tidħol fil-kamra.
- Żomm l-oġġetti taċ-ċaqquf (platti, kikkri) u r-riċipjenti tal-persuna marida separati minn dawk tal-bqija tad-dar.
- Jekk għandek waħda, ilbes maskra kirurġika (maskra li tgħatti l-wiċċ li tintuża darba biss) meta tkun fil-kamra tal-persuna marida. Jekk m'għandekx maskra kirurġika, minflok uża xi ħaġa li biha tgħatti wiċċek, bħal xalpa jew bandana.

- Naddaf u ddiżinfetta regolarment l-uċuħ li jintmessu ħafna drabi (uċuh tal-imwejjed, bibien, tastieri, viti u pumi).
- Armi l-imkatar tal-karti (tissues) u maskri f'borża ssiġillata tal-plastik.
- Ilbes maskra jew ingwanti meta tkun qed tkun qed tmiss il-ħwejjeġ għall-ħasil u aħsel fl-ogħla temperatura tas-sħana.
- Ara li ma taċċettax viżitaturi.

Jekk il-persuna tibda tħossha agħar, ċempel lil-linja speċjali tal-coronavirus fuq **1800 675 398** għal parir. Jekk għandek bżonn tara lit-tabib tiegħek, ċempel minn qabel biex ikunu ppreparati.

Immonitorja s-sintomi

Jekk il-persuna li qed tieħu ħsiebha tiżviluppa sintomi serji, bħal issibha bi tqila biex tieħu n-nifs, ċempel **żero tripliku (000)** u itlobhom jibagħtu ambulanza.

Jekk xi ħaddieħor għandu kwalunkwe sintomi, huma għandhom jiġu ttestjati u jmorru lura d-dar minnufih.

Kun ittestjat jekk għandek wieħed minn dawn is-sintomi, deni, kesħa jew għaraq, sogħla jew uġigħ fil-griżmejn, qtugħ ta' nifs, imnieħer iqattar jew telf tas-sens tat-riħa jew tat-togħma.

To find out more information about coronavirus and how to stay safe visit DHHS.vic – coronavirus disease (COVID-19) <https://www.dhhs.vic.gov.au/coronavirus>

If you need an interpreter, call TIS National on 131 450

For information in other languages, scan the QR code or visit DHHS.vic –Translated resources - coronavirus (COVID-19) <https://www.dhhs.vic.gov.au/translated-resources-coronavirus-disease-covid-19>

For any questions

Coronavirus hotline 1800 675 398 (24 hours)

Please keep Triple Zero (000) for emergencies only

To receive this document in another format phone 1300 651 160 using the National Relay Service 13 36 77 if required, or email Emergency Management Communications <covid-19@dhhs.vic.gov.au>.

Authorised and published by the Victorian Government, 1 Treasury Place, Melbourne.
© State of Victoria, Australia, Department of Health and Human Services, updated 10 August 2020.
Available at DHHS.vic –Translated resources - coronavirus (COVID-19)
<https://www.dhhs.vic.gov.au/translated-resources-coronavirus-disease-covid-19>